

туристичної діяльності, що дозволяють зберігати й охороняти природну та культурно-історичну спадщину, забезпечувати екологічну просвіту, добробут і здоров'я як сільських жителів, так і самих екскурсантів, мінімізувати використання ресурсів, що не відновлюються [5].

Позитивний вплив аграрного туризму на вирішення соціально-економічних проблем села повинен мати комплексний, системний характер, сприяти розширенню зайнятості сільського населення, стимулювати благоустрій сільських поселень тощо.

Список використаних джерел:

1. Бабікова К.О. Агротуризм як фактор збалансованого розвитку сільських територій // *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Стратегія збалансованого розвитку агроєкосистем України»*. – К.: ДІА, 2013. – С. 13–14.
2. Гладілова Н. Агротуризм: карпатський аспект / Н. Гладілова // *Пропозиція*. – 2007. – №6. – С. 14.
3. Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» від 17 червня 2004 року, N 1807-IV.
4. Закон України "Про туризм" від 15.09.1995 № 32 із внесеними змінами від 18.11.2003 № 1282-IV.
5. Ісаєнко В.М. Сучасний стан та перспективи розвитку агротуризму на селітебних територіях України / В.М. Ісаєнко, К.О. Бабікова // *Агроєкологічний журнал: Науково-теоретичний журнал*, 2012. – № 2. – С. 101–103.
6. Кудла Н. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку агротуристичного руху / Н. Кудла // *Економіка АПК*. – 2006. – №2. – С. 30-34.
7. Липчук В. Агротуризм: організаційно-економічні засади розвитку / В. Липчук, Н. Липчук. – Львів : СПОЛОМ, 2008. – 160 с.
8. Маєвський Я. Агротуризм: poradnik для сільського господаря / Я. Маєвський. – Львів, 2005. – 80 с.
9. Черевко Г. В. Агротуризм як форма економічної активізації сільських регіонів / Г. В. Черевко // *Збірник наукових праць Луганського національного аграрного університету : економічні науки*, 2002. – №14(26), т.1. – С. 67-71.
10. Черевко Г. Агротуризм як напрям розвитку агробізнесу в сільських прикордонних регіонах України / Г. Черевко, В. Липчук, Г. Іваницька // *Регіональні умови розвитку сільських прикордонних регіонів Польщі і України*. – Жешув-Львів, 2003. – С. 173-187. УДК 908(477.86):796.5

ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЕТНОТУРИЗМУ В ДОЛИНСЬКОМУ РАЙОНІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

О. І. Ситник

sytnykutan@gmail.com

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна*

М. М. Шикор

Враховуючи реалії сьогодення, відродження українських традицій і звичаїв, елементів національної культури, вплив релігії на українське суспільство, особливості менталітету нації, духовно-моральний вимір викликає інтерес з боку багатьох фахівців, зокрема духовенства, органів державного та місцевого управління, науковців і відображається в численних публікаціях, монографіях, виступах тощо [7].

Одним із напрямків такого відродження є етнічний туризм. Етнічний туризм (ностальгічний, етнографічний туризм) – різновид туризму, який здійснюється туристами на місця свого історичного проживання. Поєднання туризму і етнографічної експедиції дозволяє ознайомитись з культурою й історією місцевого населення, збагатити духовний розвиток, пізнати традиції народу на рідних територіях та побути наодинці з природою краю. У корінного жителя етнотуризм пробуджує любов до власної культури, рідної мови, мистецтва, своєї землі [2].

Етнічний туризм – це чудовий спосіб дізнатися більше про своє коріння або вивчити історію народу науковцями та аматорами. Завдяки такому нововведенню в туристичних фірмах, багато хто, навіть, знаходив своїх далеких родичів на чужих землях. Іноді люди відвідували місця, де проживали їхні пращури або вони самі в далекій молодості були виселені з цих територій [5].

На сучасному етапі розвитку етнотуризму особливого значення набувають дослідження історії та культури етнічних та етноконфесійних груп, які населяють регіони України. В системі етнічного туризму є спільні риси з релігійним туризмом, що особливо приваблює туристів з діаспори чи іноземців [1].

Долинський район відноситься до етнографічного району Бойківщина, до якого в сучасному адміністративно-територіальному вимірі належать також Рожнятівський та частина Богородчанського районів Івано-Франківської області, Дрогобицький, Самбірський, Сколівський, Старосамбірський Стрийський та Турківський райони Львівської області, а також деякі населені пункти Великоберезівського, Воловецького та Межигірського районів Закарпатської області.

Зазначена територія приваблює туристів своїми пам'ятками історії, архітектури, художніми промислами, етнографічними пам'ятками та пам'ятками народної творчості, лікувальними мінеральними водами, лісовими ресурсами та гірською місцевістю.

Характерними рисами у бойків-українців відзначається житлове будівництво (рис. 1.). Бойківська садиба є великою спорудою, збудованою «на зруб» на кам'яних підмостках, яка під одним дахом, але в окремих камерах вміщує житло, хлів та господарські приміщення. Для накриття господарсько-житлової садиби використовували травостій (комиш, житню соломку тощо), що вирізняє їх від гуцульських жител. Доповнює житлово-господарський комплекс доволі широке та довге подвір'я, межі якого окреслює дерев'яна огорожа.

Рис. 1. Бойківська хата

Особливий інтерес на Бойківщині викликають дерев'яні та муровані храми (рис. 2.). «Бойківський» тип церков є початковим варіантом дерев'яних храмів тризрубних, триверхих з шатровими верхами, з кількома заломами. До нефа із заходу і сходу прилягають більш вузькі прямокутні зруби бабинці та вітварна частина, кутові сполучення зроблені вирубкою «в ластівчин хвіст».

Рис. 2 . Дерев'яні бойківські храми

Наявність на території Долинського району чотирьох етнографічних музеїв, великої кількості сакральних пам'яток дають поштовх до розвитку етнотуризму (рис. 3.). Зокрема в с. Гошів на Ясній Горі розташований греко-католицький монастир св. Василя Великого, який відомий своєю чудотворною іконою Гошівської Богородиці, і вважається однією із найвеличніших релігійних та історико-архітектурних святинь Західної України. Його щорічно відвідує кілька мільйонів прочан з України та різних країн Європи (рис. 4). У 1570 р. лицар королівського війська Кучулад побудував тут церкву та монастир. На початку XVII ст. монастир спалили кримські татари, а ченців знищили. У 1629 р. церкву та монастир за наказом польського магната Євстахія Шумлянського відновили, а в 1737 р. на Ясну Гору було привезено копію ікони Ченстоховської Богородиці (після освячення – Гошівська Богородиця). У 1950 р. монастир закрили, а ікона зникла. На жаль, до сьогодні монахи її не можуть знайти. Український іконописець о. Ювеналій Мокрицький кілька років відтворював ікону в Римі, яка згодом була освячена Папою Іваном Павлом II. Пізніше, у 2009 р. Папа Бенедикт XVI благословив та освятив золоту корону для Гошівської чудотворної ікони Божої Матері, а 05.08.2014 р. Папою Франциском відбулося посвячення коштовних риз для неї [4].

Унікальним етнотуристичним об'єктом Долинського району є «Карпатський трамвай» (Вигодська вузькоколійна залізниця) – мережа вузькоколійних залізниць в Українських Карпатах поблизу смт. Вигода. У 1890 р. за сприяння власника місцевих лісопильень барона Леопольда Поппера фон Подгарі збудували вузькоколійну залізницю довжиною 3 км. Після Другої світової війни залізничні колії продовжили і їх довжина склала 135 км. Залізниця функціонувала до

територія має значний етнотуристичний потенціал, але, на жаль, він не розвивається уповному обсязі, що пояснюється об'єктивними та суб'єктивними чинниками: низьким рівнем фінансування, неналежним розвитком інфраструктури, відсутність необхідної реклами тощо.

Список використаних джерел:

1. Бочан І.О. Вступне слово про етнотуризм / І.О. Бочан // *Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи* : Зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Львів, 2-3 березня 2011 р.) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський інститут економіки і туризму. – Львів: ЛІЕТ, 2011. – С. 9.
2. *Етнічний туризм* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
3. *Карпатська дивовузькоколія*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wyr.com.ua/karpatska-vuzkokolijka>.
4. *Коротка історія Святопреображенського монастиря отців Василіан, що на Ясній Горі*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osbm-hoshiv.in.ua/>.
5. Мисяк О.М. *Перспективи розвитку етнічного туризму в Україні* / О.М. Мисяк // *Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку туризму»*. – Ч. II. – Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. – 145 с. – С.68-71.
6. *Монастирський В. Туристичні ресурси Долинського району Івано-Франківської області* / В. Монастирський // *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. – 2008. – Вип. 24. – С. 208-211.
7. *Шикеринець В.В. Становлення та тенденції розвитку місцевого управління в Україні* : монографія / В.В. Шикеринець / [за наук. ред. д. держ. упр., проф. О.Я. Лазора] / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президенті України. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2010 – С. 31.

911.3.:338.483

ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕТНІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Н. П. Стецько

stetzko@gmail.com

*Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

Сучасний туризм стає глобальним чинником розвитку цивілізації, однією зі складових економіки, соціальної сфери, духовної культури. Процеси, що відбуваються в туристичній індустрії світу, позначилися і на розвитку туризму в Україні. В Законі України «Про туризм» держава визначає туризм як одну з пріоритетних сфер розвитку національної культури й економіки. Таке визначення стало досить актуальним після того, як набув популярності етнотуризм як один з напрямків культурно-пізнавального туризму. Світова практика